Ч. 31 (14.279). Львів, неділя 9. лютого 1936. Рік VII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41. Друкарні: 229-26. СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Закарпатські українці - на Сибір.

ПРАГА, 8. 2. ПАТ. Як подає „Народні Освобожені“ совітський уряд заявив чеському, що може приняти 50.000 лісових робітників, головно із Закарпаття та Словаччини. Уживалиб їх до лісних праць на Сибірі та по совхозах на схід від Уралу; принялиб їх навіть на постійне, з рідними.

Австрійці невдоволені Штаремберґом.

ВІДЕНЬ, 8. 2. ПАТ. В тутешніх політичних кругах закидають віцеканцлерові Штаремберґові, що він надто піддав впливові Тітулеску підчас париських розмов. Штаремберґові — мовляв — не слід було признавати питання реставрації Габсбургів неактуальним, ані зобов'язуватися на змінювання державного устрою без порозуміння з Малою Антантою: це чисто внутрішня справа Австрії.

ШТАРЕМБЕРҐ ІДЕ ДО РИМУ?

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. „Матен“ твердить, що кн. Штаремберґ задумує в найближчому часі виїхати до Риму, щоб перебалакати з Мусоліні́ем.

Морська конференція.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. На вчорашньому засіданні технічного підкомітету розбройної конференції всі делегати предложили внески щодо якісного обмеження воєнних суден. Розходження між поодинокими внесками чималі. Англія пропонує для панцирників 27000 тон і 12-цалеві гармати; Франція й Італія — 27.000 і 14-цалеві гармати. Злучені Держави — 35.000 тон і допускають 14-цалеві гармати. Можливо, що всі погодяться на 32.000 тон і 14-цалеву артилерію. Дискусія [illegible] в понеділок, конференція ледви чи покінчиться цього місяця.

ПІДВИШКА ЦІНИ КОРАБЕЛЬНИХ БІЛЕТІВ.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. На т. зв. північно-атлянтійській конференції між представниками корабельних ліній дійшло до порозуміння між компаніями Кунард Лайн, Гвайт Стар Лайн та американськими товариствами. Рішили піднести ціну пасажирських білетів.

Англійський промисл на услуги війни.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. Як подає „Дейлі Телеграф“, у Льондоні викінчують пляни своєрідного „міністерства озброєння“. Його завданням булоб: скоординувати державне та приватне виробництво у цій ділянці та зорганізувати промисл так, щоб у потребі він міг негайно перейти з мирного стану на воєнний. Той самий часопис згадує, що британський уряд задумує приспішити програму дозброєння так, щоб викінчити його до 1939 року. Необхідні на покриття дозброєння 300 міліонів фунтів малаб дати т. зв. „позичка оборони“. Пояснення в цій справі дістане парлямент у початках березня.

ДИМІСІЯ ҐУБЕРНАТОРА МАЛЬТИ.

ЛЬОНДОН, 8. 2. ПАТ. „Морнінґ Пост“ повідомляє: Ґубернатор острова Мальти генерал сер Давид Кемпбел думає уступити через лихий стан здоровля.

Кокосові горіхи причиною заворушень.

ЗАНЗІБАР, 8. 2. ПАТ. На тлі стандаризації й поділу на ґатунки кокосових горіхів, призначених на вивіз, повстали в султанаті Занзібар, у Африці, кріваві заворушення. Юрба знищила почтовий будинок, убила одного поліціянта й ранила 3 урядовців-европейців. Усяку торговлю в місті перервали. В султанаті напруження. Підчас заворушень ранили двох англійських старшин легко, двох інших важко; один з них помер. З міста Дар-Ос-Салям (на протилежному березі британської мандатної кольонії Кенія) причалило 100 полісменів. (Від Ред.: Султанат Занзібар, підчинений британському протекторатові, обіймає острів цієї самої назви, при східному березі Африки. Англійці уладили там важну вуглеву пристань).

Австрійський прокуратор — націонал-соціялістом.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Авас подає з Відня: Чимале враження зробило увязнення під замітом націонал-соціялістичної діяльности прокуратора Кауера, якого завданням було саме поборювати гітлерівську пропаганду між молоддю. У звязку з цією справою увязнили у Відні разом 28 осіб; в їхніх помешканнях найшли обтяжуючий матеріял.

АРЕШТУВАННЯ АВСТРІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ВІДЕНЬ, 8. 2. ПАТ. У місцевости Ґнуден у Горішній Австрії арештували 20 комуністів за конспіративну діяльність.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Вбивство Ґустльофа.

Львів, 8. лютого 1936.

У вівторок увечір у містечку Давос у Швайцарії (славному з санаторій і зимових спортів), молодий югославянський жид Давид Франкфуртер застрілив в його помешканні керманича місцевої метереольоґічної станції Вільгельма Ґустльофа, провідника швайцарських німецьких націонал-соціялістів. Мотиви вбивства: пімста за переслідування жидів у Німеччині. Вбивник уперше у своєму житті побачив свою жертву, коли стріляв до неї: спеціяльно для тої цілі приїхав до Давос і пішов до Ґустльофа. Вбив його виключно тому, що той був „націонал-соціялістичним агентом“.

Таким робом маємо новий політичний атентат, новий акт терору, спричинений національними переслідуваннями. Очевидно, що з огляду на терен вбивства, на особу і вбитого і вбивника і на мотиви вбивства — цей новий терористичний акт відбився голосним відгуком у всій міжнародній пресі. Здається, що колиб не та обставина, що саме тепер відбуваються у Німеччині олімпійські ігрища і що німці не хотять вносити дисонансів в атмосферу міжнародньої злагоди, німецька преса булаб мабуть присвячувала тому вбивству ще більше місця і зробила з його приводу ще більше шуму. Але й так шум уже достаточний, щоб зактуалізувати цілу иншу проблему: передовсім взагалі проблему терору, його причин і його наслідків, далі — питання німецького націонал-соціялістичного режиму та протижидівської акції, опертої на теорії расизму з одного боку і протинімецької та протигітлерівської пропаганди всієї міжнародньої жидівської преси, не тільки формально жидівської, але й тієї, яка фактично опанована жидівськими журналістами.

Тема ненова і справді мало нового можна сказати при цій нагоді, — не першій нагоді і — на превеликий жаль — мабуть і не останній. Переслідування одної частини народу другою, чи цілої одної національности другою національністю через політику, оперту на засадах, які не признають фактичної рівности чи то громадян чи народів. Переслідування, оперті на засаді одновонаціональної держави, як ідеалу, до якого слід змагати всіми можливими засобами, всіми виїмковими законами та й позазаконними методами насильства. З другого боку терор, як реакція проти насильства, — реакція емоціональна, психольоґічно зрозуміла, політично зовсім недоцільна: так само недоцільна, як недоцільною є політика, що до того терору штовхає одиниці, перейматі до глибини всієї своєї істоти почуттям власної кривди.

Коли йде мова про німецько-жидівські відносини від часу приходу в Німеччині до влади націонал-соціялістів, то, здається, дві річі не підлягають ніякому сумнівові (коли судити хоч трішки обєктивно і не питати безпосередньо заінтересованих, себто націонал-соціялістів і жидів, які стоять на непримиримих протилежних становищах фанатиків): 1) що німецький нарід і німецька держава мали право виступити проти супрематії жидів, проти надто великих впливів жидівської меншини у всьому німецькому національному й державному організмі і 2) що засада расизму, оперта на декласуванні жидів, як народу, і спосіб ведення нової внутрішньо-національної політики III. Німеччини були від початку того роду, що мусіли викликати найбільше осуду



ня в усіх жидів на світі та поважні застереження всього культурного світа, що тримається напрямку християнізму. Нема дальше й ніякого сумніву, що жиди у протинімецькій кампанії переступають межу.

Вони, жиди, не викликували би враження, що перетягають струну у слушній боротьбі за свої права (хто кому може відібрати право боротися за свої права в усіх ділянках у всьому світі?), коли б не той жалюгідний факт, що саме жидівська преса відзначається подиву гідною байдужістю, коли річ іде про терпіння інших народів, чи про кривди інших народів і їх боротьбу проти насильства. Та солідарна мовчанка і байдужість чи навіть яскраве проявлювання неохоти цікавитись отими „драздливими" справами, з другого боку та надзвичайна солідарність і ревність всієї світової жидівської преси, коли річ іде про підчеркування кожної жидівської кривди, це таке явище, яке мусить кидатись у вічі, коли річ іде про активний антисемітизм та реакцію жидів у формі терору.

Візьмім останнє число „Хвилі" (з 8. ц. м.): Маємо там гарну з публіцистичного огляду, з поетичним полетом і переконливими арґументами невеличку статтю п. Г. Г. п. н. „Давид Франкфуртер". Кажеться там про „розпукою підесперованого справника, який відчув „внутрішній примус чинного протесту проти сили"; читаємо там, що „у систему, а не в людину била рука 26-літнього жида", читаємо бідкання, що німецька антисемітська течія „стрінулась з бездушною пасивністю світа, глухого на мартирольоґію і ґегенну сучасної екзистенції жидівства". Все це дуже гарні слова. Але чому читаємо їх тільки тоді, коли безпосередньо заінтересований жидівський світ, коли мова йде про жидівського атентатчика?! Чому подібного голосу жидівського публіциста не чуємо ніколи, коли річ не йде про жидів і жида?! Чому ми нпр. досі не знаємо ні одного випадку, щоби якийнебудь поважний жидівський часопис висловив своє обурення на „бездушну пасивність світа" супроти мартирольоґії, яку переживає український нарід у Совітах під безглуздим московським режімом? Чому так рідко і тільки під натиском української преси чуємо застереження поважних жидівських публіцистів проти того, що така величезна, непропорціонально велика скількість жидів пішла на активну працю і підтримку того московсько-большевицького режіму, який став ґегенною для мілінів неросійського і нежидівського населення?! Чому у цій справі ми не чули ні одного голосного на ввесь світ протесту могучої сіоністичної організації, яку прецінь теж бє московський комунізм!

Як довго не стане в усьому світі річю аксіоматичною, кожній культурній людині відомою, що все світове жидівство співчуває з недолею кожного народу, що все світове жидівство протестує проти всякого гнету й обурюється на тих своїх земляків та явно осуджує їх за впрягування себе до воза чужинецького екстермінаційного походу, як довго самі жиди ніде на світі не будуть ставати своєю поведінкою чинником економічного гнету для інших народів, так довго не можуть мати претенсій, щоби ввесь світ і всі його народи співчували з ними, жидами, в їх недолі так, як собі вони цього бажають.

Атентат у Давос долі жидів не облекшить. Націонал-соціялістичний режім напевно під впливом стрілів Франкфуртера лаґіднішим не стане. Стріли Шварцбарта не переконали українців, що Симон Петлюра був винуватий за погроми. І стріли Франкфуртера не переконають німців, що Ґустльоф мав відповісти життям за антисемітський похід націонал-соціялізму (різниця та, що поза самими погромщиками ні один українець в погромами не солідаризувався, а чимало німців признає слушність нірнберських законів). Але й цей факт проблеми терору не розвязує: як довго істнуватимуть переслідування, так довго істнуватиме терор. Чи світ справді йде до того, щоб усунути жерело всякого переслідування?!

Українська Нац. Партія в Румунії.

Чернівці, лютий 1936.

„Українська Національна Партія в Румунії" не виявляла в останніх двох роках такої рухливости, як перед пяти роками. Режім ліберального (!) уряду значно зменшив можливости орґанізаційної та партійної праці по селах Буковини. З другої сторони влекшив цей уряд правим політичним румунським ґрупам (Куза-Ґоґи, д-ра Вайди та ґенер. Кантакузіно) аґітаційну діяльність на провінції. Віча У. Н. П. відбувалися в останнім часі дуже рідко, а „конґреси" цих правих румунських груп частіше. Завдяки чималим фондам, якими всі партії розпоряджають та прихильному становищу адміністраційної влади — вдалося їм „підійти та зорганізувати навіть периферійні повіти, заселені румунами" (так писали рум. газети).

Треба признати, що властиву організаційну дрібну роботу та аґітацію цих крайне правих „фронтів" ведуть не так румуни із старого королівства, як доморослі студенти, буковинські румуни (часом із нерумунськими назвищами). Доступ до села із „румунським населенням" улекшують собі представники цих трьох фашизуючих ґруп не тільки протижидівськими виступами там, де населення потерпіло через лихварство (сторожинецький повіт), але й пропаґандою словом, веденою самими румунами в українській мові.

Розуміється, що невелика У. Н. П. не може дорівняти своєю діяльністю систематично веденій „дрібній роботі" згаданих рум. партій. Не тільки брак фондів, великі трудноші від адміністративних кол, але й брак доросту молодших сил задержали У. Н. Партію на її первіснім орґанізаційнім стані. Це не так вина її проводу, що не зумів притягнути свіжих сил до співпраці, як молодих студентів, критично наставлених до „угодовської орґанізації У. Н. П.".

Багато із наших студентів покинуло рідні села й записались на ріжні факультети в Чернівцях. Не всі вертаються назад до своїх збіднілих сіл. Не дістаючи посади (коли покінчили студії, то і про посади ще можуть мріяти) — вони марно тратять час у місті. Лиш одиниці із студентських козацтв „Запороже" та „Чорноморе" працюють у просвітних установах („Українська Школа", „Українська Бесіда", „Книгозбірня"); у музичних товариствах („Буковинський Кобзар", „Мужеський Хор", „Міщанський Хор") та у спортових орґанізаціях. Звичайно це ті самі люди, які розриваються просто по всіх установах, бо більшість політикує... в теорії. Одні критикують нашу політику в Галичині (порозуміння УНДО з польським урядом) та з авторитетними жестами творять „нові ідеольоґічні цінності", яких вони самі не вспілі перевести в життя.

Вони видвигнули теж старомодне питання „старі та молоді" і в теорії, тільки словами, творють деякі установи. Замість, нпр. перетворити „старечу УНП" та в співпраці доказати свою цінність, студенти зменшують своєю тактикою ро



ків давній авторитет цього політичного (до речі: одинокого) представництва українського народу в Румунії.

Други — а вони становлять, на жаль, більшу частину української студентської молоді — творять зовсім пасивну і тимсамим неґативну частину молоді. Тут уже вина провідників наших установ, яким досі не вдалося зацікавити та притягнути цей „мертвий капітал" до праці.

І тут лежить одно з основних питань дальшої успішної діяльности УНП та гідного виконання нею її передового завдання: обєднати всі верстви українського населення в Румунії для збереження й обезпечення ще істнуючих і для вибореня законно належних йому прав культурних, економічних, соціяльних і політичних.

Предсідник УНП посол д-р В. Залозецький запевнив нас, що „без огляду на всякі перепони та трудноші, УНП веде далі свою внутрішню орґанізаційну роботу у формі обласних віч. Таке віче відбулося в минулім місяці у Вашківцях над Черемошем. Вже в найближчому часі відбудуться подібні віча і по інших повітах (черновецькім та радовецькім).

Назверх діяльність УНП обмежується до посольських заяв. А про недавню заяву посла д-ра Залозецького ми вже в „Ділі" писали.

Д-р О—ко.

З нашої кооперації.

КАЗКА ПРО СУБВЕНЦІЇ

„Господ.-Кооп. Часопис" у ч. 6 пише під цим наголовком ось що:

„В 33. числі краківського „Ілюстрованого Курієра Цодзенного" появилася стаття Альберта Сумінського п. н. „Порозумене, але і оброна польскосьці в Малопольсце Всходнєй". Автор каже, що він у своїх попередніх статтях, друкованих у цім-же щоденнику, не тільки ствердив, але й доказав: „1) що українська кооперація є субвенціонована урядом; 2) що „пакування польських грошей в українську кооперацію, коли українці є для поляків ворожо настроєні, є що найменше недоцільне".

Дирекція Р.С.У.К. ще раз стверджує, що українська кооперація ніяких субвенцій від уряду не побирала і не побирає та що всі закиди, роблені А. Сумінським з цього приводу, є чистою і свідомою неправдою та наклепом в ціли підбурювання польської опінії проти української кооперації, яка розвивалася й розвивається тільки на основі самопомочі, зусиллями і працею своїх членів та свого проводу".

ВІДОЗВА МІЖНАРОДНЬОГО КООПЕРАТИВНОГО СОЮЗУ.

У звязку з нехіттю до кооперації, а навіть з переслідуванням кооперативного руху в деяких державах видав Міжнародній Кооперативний Союз відозву-маніфест, в якій зясовує значіння кооперативного господарства для людства і подає ще раз „до відома народам та урядам усіх країв" принципи і провідні думки, на яких збудований кооперативний рух. Обговоривши три головні засади кооперативного руху: 1) явне і добровільне членство, 2) демократичний устрій і 3) товаровий зворот при закупах, себто розподіл надвишки поміж членів відповідно до закупів, а не відповідно до вложеного капіталу, пишеться там:

„На цих вище представлених принципах збудували, згуртовані в Міжн. Кооп. Союзі національні кооперації, держави в державах і міжнародні обєднання. Цей увесь рух представляє практичну спроможність створити новий господарський лад. Новий господарський лад потрафить заступити капіталістичну, на зиску побудовану систему, потрапить знову привернути рівновагу господарського положення світу, вдержати його завдяки своїм засадам і тимсамим дати запоруку світового мира".

Дальше зясовує відозва ріжниці між кооперативною та капіталістичною господаркою. Висновки відозви спрецизовані в таких словах:

„Міжнародній Кооперативний Союз домагається для кооперативного руху світа признання, яке забезпечили собі на кооперативнім полі його сорок членів-держав через створення обєднання народів. Це обєднання стоїть на такій широкій підставі, як і ціле людство. Він вимагає для ріжних національних кооперацій: а) рівної спроможности розвитку, як це має кожне інше господарське підприємство, б) правної охорони від держави при виконуванні її незаперечних громадянських прав, в) огляду на її господарський характер і достаточної забезпеки її самоуправи там, де ввели державну чи планову господар...

ЗМЕНШУВАННЯ БОРҐІВ ПО КООПЕРАТИВАХ

Велика протиборгова акція, яку від 1931 р. веде Ревіз. Союз Українських Кооператив, зменшила сильно у свому загальному висліді стан борґів по кооперативах, та все таки досі не змогла знищити цієї язви, що підкопує нашу кооперацію. Доказом цього те, що з кінцем 1934 р. 2.029 кооператив для загального закупу і збуту членів Р.С.У.К., виказали ще борґів на суму 2 міліони 41 тисяч золотих, себто пересічно 1 [illegible] зол. на одну кооперативу. Це дуже велика [illegible] як на матеріяльний стан наших кооператив і [illegible]

же часто сума боргів перевищує цілий маєток кооперативи. Одначе коли порівняти суму розборгованих капіталів у попередніх літах, бачимо, що справа ліквідації боргів все таки пішла вперед. Вистане сказати, що в 1930 р. даних 2.341 кооператив (разом з волинськими) мали 4 мілiони 30 тисяч зол. на боргах, себто пересічно 1.772 зол. на одну кооперативу. В 1934 році темпо ліквідації боргів трохи звільнилося, бо з 1062 зол. на одну кооперативу в 1933 р. впало тільки на 1006 зол. Обчислень за 1935 рік ще нема. Можна сподіватися, що цей рік викаже дальше сильне поменшення боргів, тому що в цім році Р.С.У.К. клав особливий натиск на цю справу.

КУРСИ ВИШКОЛУ КООПЕРАТИВНИХ РОБІТНИКІВ.

Цьогорічна зима принесла зі собою оживлення рух у ділянці кооперативного доочного навчання, себто доочних курсів по повітових осередках з метою вишколити кооперативних робітників. І так з важніших курсів слід згадати: у грудні м. р. відбувся семиденний курс для книговодів у **Бібрці**, в якім взяло участь 22 кооператорів; пятиденний курс для книговодів у **Яворові** (18 учасників); 20-денний курс (загальноосвітній з увагою до кооперації) в **Раві Руській** (24 учасники); 20-денний кооперативний курс у **Сокалі** (43 учасники), семиденний курс для книговодів у **Скалаті** (22 учасники). Тепер ще відбувається два і півмісячний курс для книговодів у Станиславові. Поза заочними кооперативними курсами Р.С.У.К. такі доочні кооперативні курси дуже потрібні і можна сподіватися, що вони дадуть чимало нових ідейних працівників нашій кооперації, а також дошколять давніх.

ОСНУВАННЯ КОМІТЕТУ ОРГАНІЗАЦІЇ КООПЕРАТИВ (К.О.К.) У КОМАРНІ.

На окремій нараді кооператив Комарнянщини в січні ц. р. засновано в Комарні Комітет Організації Кооператив (К.О.К.) як організаційно-інструкторський осередок. Досі кооперативний район Комарнянщини належав до Союзу Кооператив у Рудках, який покищо не мав змоги обслугувати комарнянські кооперативи ні організаційно ні торговельно. Після дискусії нарада заявилася теж за уруxомленням товарової складниці в Комарні. На чолі К.О.К. станув м-р Вол. Ковтун. Рішено робити заходи, щоб кооп. „Народня Спілка" в Комарні відкрила гуртівню для кооператив Комарнянщини. На отворення і ведення гуртівні складатимуть кооперативи уділи.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р.С.У.К.

У грудні 1935 р. і січні ц. р. приняв Р.С.У.К. у свої члени 7 нових кооператив, вичеркнув зі своїх членів 9 кооператив і видав засвідчення, потрібні до судової реєстрації, 35 новозаснованим кооперативам.

В. Л.

ВУЛИЧНІ БОЇ В СИРІЇ

БЕЙРУТ, 8. 2. ПАТ. Після промов, виголошених у мечеті, юрба вийшла на вулиці міста Гома та кинулася бити шиби. Поліція не зуміла опанувати ситуації, тому прийшло на поміч військо, яке стало стріляти. Є чимало ранених та 3 убитих. Теж і в місті Гомс вибухли заворушення.

ЄРУСАЛИМ, 8. 2. ПАТ. Генеральний страйк у Сирії не слабне. З огляду на заворушення відложили переговори між провідниками сирійських партій та високим комісарем де Мартелем. Останній, як кажуть, має виїхати до Парижа.

СМЕРТЬ КАРДИНАЛА.

РИМ, 8. 2. ПАТ. Помер кардинал Люіджі Сінчеро, секретар Святої Колеґії. Кардиналом став 1923 року.

ПОЛІТИКА СИЛЬНОЇ РУКИ НА ЛИТВІ.

Авж повідомляє з Ковна: На основі закону про товариства міністер внутр. справ Литви розвязав такі політичні угрупування: христ.-демократичну партію, соц.-демократичну партію, нар. селянський союз, союз молоді й союз хліборобів. Діяльність цих організацій прининили були ще 6. грудня м. р.

Як большевики описують Европу.

Большевицькі провідники визначаються надзвичайним хистом вважати або удавати, що вважають своїми досягненнями річи, які в погляду сторонньої людини не можна назвати інакше, ніж втратами. Отже цілковите відступлення з позицій комунізму, яке помічається впродовж останнього півроку, большевицька преса старається представити як нові большевицькі перемоги і то в спосіб, який показує, як мало дбає вона про опінію своїх читачів. У московській „Правді" з 24. січня читаємо статтю, яка вихваляє знесення хлібних карток і впевняє, що під совітською владою СССР тече медом та молоком в той час, як „в решті світа буржуазія примушує нарід шукати собі поживи в помийних відрах та в купах відпадків і дбає про остаточне винищення народніх мас голодом". Тому, продовжує часопис, „наш край є зараз єдиний у світі, де нарід не лише має що їсти, але де постачання мяса, товщу, цукру, тощо, поліпшується з дня на день". Цікаво, що таку нісенітницю пише часопис, який має широке розповсюдження за кордоном в той час, як його редактор добре знає, що в СССР пожива коштує в 6—10 разів дорожче, ніж в Парижі та що в Европі взагалі не знають, що таке мясне або цукрове питання.

Шарль Рапопорт з „Ізвестій"

на сторожі міжнародньої моралі.

(Репліка проф. Шульгина на сніданку журналістів у Парижі).

Дня 22. січня ц. р. в Парижі відбувся черговий сніданок журналістів, на якому обмірковували пекучу проблему: чи можна ще вирішити мирним шляхом італійсько-абісинський конфлікт.

Загальна відповідь досить песимістична. Великий знавець справи, не журналіст, а голова залізничої компанії в Абісинії, п. Кот, думає, що все залежить від вислідів останніх боїв. Але італійці можуть рахувати більше на економічні, як на територіяльні уступки негуса, який ні в якому разі не зможе погодитись добровільно з тим, щоб віддати ширші простори свого царства.

Так говорить фаховець, журналісти ж трохи втомлені цим конфліктом. Загальна думка, що треба з ним скінчити, бо в Европі й на Далекому Сході має незабаром прийти до таких завірюх, що з ними цього кольоніяльного конфлікту і рівняти не можна. Краще зробити навіть маленьку „несправедливість", але треба кінчити...

Відомий економіст досить лівого напрямку, п. Делезі, особливо яскраво формулував цю тезу. Він звернув увагу на перенаселення і в Німеччині, і в Італії, і особливо в Японії. Нації поділилися на задоволених і незадоволених. Можна бути в принципі за санкціями, але це не вирішує справи. Треба подумати, як по суті розрішити ці конфлікти, як задовольнити тих, що мають якісь підстави до невдоволення.

Було ще багато інших, більш або менше цікавих і оригінальних промов. Говорилось (бельгієць) і про необхідність реформувати Лігу Націй, щоби вона була в силі реформувати світ.

На сніданку був м. ін. представник совітської амбасади та Шарль Рапопорт з „Ізвестій", своєрідно популярний у париських колах. Голова запропонував був першому забрати слово, але той рішуче відмовився. Дуже неохоче — ми побачимо, чому саме — забрав нарешті на кінці слово Рапопорт. Маленький, сутулий, грубий, досить брудний, він зовсім заріс бородою, окуляри прикривають маленькі сірі очі, які уважно поглядають навколо. Симпатій ця фігура викликає мало. І от почав він говорити про страшну загрозу з боку Японії та Німеччини, про їх озброєння, про капіталізм, про імперіялізм, і нарешті (з великим патосом) про... міжнародню мораль, на сторожі якої стоїть головна опора миру й Ліги Націй — Совітський Союз.

Професор Шульгин, що його присутність так не подобалася совітським агентам, негайно зго-

досився до слова. Наводимо його промову майже в цілості:

„Пан голова мав рацію: всі промовці внесли щось оригінального. Здається, вже все сказано і я не претендую, що внесу щось нового: хочу тільки зробити кілька окремих уваг з приводу думок попередніх промовців.

Коли п. Кот дає субстрат фактів для цих дебат, п. Делезі поставив найгрунтовнішу проблему: є народи задоволені й незадоволені. З цим доводиться рахуватись, але до цього маю додати ще одно: крім незадоволених народів є ще й такі, яких зовсім усунуто з міжнародного життя, які позбавлені права на вільне виявлення своєї волі. До таких народів в першу чергу належить нарід український.

Друга увага: наш бельгійський товариш вказав, що Ліга Націй, щоби виконати свою місію, мусілаб зреформуватись і не мати у свому складі таких держав, як напр. Ліберія. Нагадаю, що в час, коли приймали у Женеві до складу Ліги СССР, кілька держав, в першу чергу Швайцарія, Голяндія та Португалія, але й почасти Бельгія висловилися рішуче проти цієї кандидатури. Ми, представники поневолених націй, рішуче приєдналися до цих протестів з тої простої причини, що збройна й підступна окупація одної країни другою навряд чи допускальна з погляду пакту Ліги Націй. Остання придбала начебто 170 міліонів населення до свого складу, але питання в тому, що виграла вона з погляду моралі, з погляду свого престіжу у світі?

Нарешті ще кілька уваг: п. Рапопорт цитував тут промову червоного маршала Тухачевського, виголошену на зїзді совітів, і говорив про страшні зброєння Японії та Німеччини. П. Рапопорт забув додати, що тойже промовець і його товариші отверто говорили про ще страшніші зброєння самої Москви...

П. Рапопорт промовляв тут з таким захопленням про „імперіялізм капіталістичних держав". Він забув лише додати, що існує ще й червоний **імперіялізм.** Правда, Україну, Кавказ та Туркестан не відділюють від Москви океани. Але це тільки їх нещастя, бо це дає Москві можливість з особливою силою експльоатувати ці свої багаті кольонії. Якеж право має Москва уздавати з себе чемпіона „визволення" кольоніяльних народів на цілому світі?!

Чи повинен я після цього додати, що про „міжнародню мораль" п. Рапопорту слід би було щонайменше мовчати. **Коли рекомендуєш другому чистоту, слід поперед умитися самому** (загальний сміх).

Ще одна і остання увага: п. Рапопорт говорив нам про свою гарячу любов до Ліги Націй. Любов не тільки гарячу, але й спонтанну (сміх), бож він сам і його товариші більш як десяток років не говорили інакше про неї, як з найлютішою ненавистю. Але й п. Рапопорт, і п. Літвінов не вирішили ще собі одної проблеми: вони й досі не зробили ще вибору між Лігою Націй і одною „скромною" установою, що робить свого роду конкуренцію остатній, — я маю на увазі „Комінтерн". П. Рапопорт певно, так само як і я, читав промову п. Дімітрова (у виданню Госіздату) на останньому конгресі Комінтерну, де генеральний секретар Комінтерну рекомандував спершу створити „спільний фронт" від радикалів до комуністів, а лише потім прийти до справжніх рішень — до громадянської війни на цілому світі та до диктатури пролетаріяту. Не входжу тут в розгляд того, які принади має комуністичний рай, але ставлю тільки одно й остатнє питання: чи ця кривава мета Комінтерну сходиться з тими завданнями, які ставить собі Ліга Націй?"

Промову зустріли досить рясними оплесками. Дехто гаряче стискав руку промовця. Але цікаво відмітити, що щире співчуття, яке виявлялося на обличчях підчас промови, було значно більше, ніж то виявляли оплески: панове, що сиділи ближче до полпредського представника, поглядали іронічно на нього, але плескати всеж не рішались. Настрої весни минулого року, гаряча любов до червоної Москви у буржуазної Франції дуже помітно ослабли, збліднули. „Все йде, все минає"...

Голова бенкету, трохи збентежений, дивиться просто на Рапопорта та голосно запитує: „хто ще зголошується до слова?" Але до слова більше ніхто не приходить. П. Рапопорт сидить, схиливши голову. Давати репліку, це значить знов викликати мову і ще, може, грунтовнішу атаку тих несамовитих українців...

З життя Підкарпатської Руси.

До крізи в головстві „Учительської Громади".

Прага, лютий 1936.

До нас, до Праги, доходять з Підкарпатської Руси цікаві, але разом із цим якісь дуже неясні вісти. Після виключення із соціял-демократичної партії кількох тамошніх українців за „націоналістичний ухил і за нарушення партійної дисципліни" та після резигнації з головства „Учительської Громади" бувшого посла Юліяна Гусная приходить нова сензаційна вістка: соціял-демократична партія примушує скласти головство „Учит. Громади" її теперішнього голову, посла Юліяна Ревая. Щож сталося? На жаль, ми ще не маємо безпосередніх відомостей з кругів самої „Учительської Громади", тому обмежимося покищо до зреферування того, що про цілу ту історію подає ужгородський кореспондент „Лідових Новін":

Бувший посол, берегівський шкільний інспектор Ю. Гусний, приняв був свого часу головство підкарпатської „Учительської Громади", що обєднує понад 1.300 учителів, за згодою своєї, себто соціял-демократичної, партії. Колиж ось недавно він з цього головства зрезигнував, то це сталося знов під натиском тої партії. Ці факти показують, що хоч „Учительська Громада" по суті є становою організацією, то політично співпрацювала із соціял-демократичною партією і що були якісь поважні причини, які тепер довели до розриву тої співпраці. Причини ці такі: Перед виборами до парляменту „Учитель-

ДОРРІТ ЛІНК.

НЕЗАБУТНЯ ЖІНКА.

Жак розсівся вигідно у клюбовім кріслі і сказав до своїх приятелів:

— Знаєте, є такі жінки, що спомин про них залишається нам про ціле життя...

Його приятель Ґастон перебив йому і почав оповідати:

— Маєш рацію. Я теж нагадую собі такі різні жінки, головно ті, які памятаю ще з молодечих літ. Було це одного пополудня, восени, у парискових часах. Ніколи я цього не робив, але саме тоді перший зробив спробу, щоб підійти до незнайомої мені прегарної молодої дами. Вона була, як то кажуть, мій тип. Висока, струнка, з ясним волоссям, темними, проникливими очима і ніжною церою, якби із слонової кости. Коли йшла, то мала в собі щось легкого, повного грації і такої привабі, що я не міг стриматись, щоб не наблизитись до неї. Я їхав за нею яко мота у близькій відстані ріжними вулицями. По дорозі вона вступала до ріжних крамниць, а я чекав на неї на дворі, аж вийде. Так їздив я за нею вже повну годину, коли вона нараз на одній великій вулиці серед юрби нараз повернулась і сказала:

— Подивляю вашу витревалість, мій молодче, чи вам уже врешті не навкучився цей прохід?

— Вибачте, пані... але я так поневолі... я мусів їхати за вами...

— Справді? — і всміхнулась — коли це вам робить таку велику приємність, то будь ласка...

Хвилинку завагалась і сказала:

— Як вам так дуже приємно, то можете сьогоднішній вечір провести зі мною...

Я почервонів від радощів і почав гикатися:

— Високоповажана Пані...

Не знаю, що я говорив далі.

Була більш-менш 7-а вечором і ми находились недалеко ресторану „Конкордія"

— Коли не маєте нічого проти, то ми могли би тут повечеряти — сказала.

Я, очевидячки, згодився і ми ввійшли до середини. Молода дама зовсім свідомо, якби зумисне, вибирала найдорожчі страви, найрідші вина і на десер такі добірні екзотичні овочі, що їх ціна була рівна коштам моїх вечер за цілий місяць. Настрій її весь час змінявся: то ніжно жартувала, то до веселих, безжурних фраз вплітала глум, і може саме тому видавалась мені ще цікавіша, ще чарівніша, як за першим враженням. З розмови і з вимови міг я згодом переконатись, що ця елеґантна парижанка — з походження шведка. Хоч ставив я їй ріжні запити про її особу та спосіб життя, вона зручно оминала відповіді і завертала розмову на звичайні буденні теми.

Коли кельнер приніс мені рахунок, мене наче жаром обсипало. Але моя дама зовсім спокійним тоном запропонувала:

— Може би ми пішли на яку ревію?

Я згодився і ми поїхали до театру. Я купив льожу і моя товаришка була в якнайкращому настрою. Коли вистава скінчилась, віддхнула вона у легкому тоні:

— Но, щож, мій приятелю, тепер мусимо розстатись!

Цей зовсім байдужий тон вразив мене дуже і я зареаґував на нього схвильовано:

— Алеж, пані, маємо ще час... цеж щойно одинадцята.

Вона засміялась. За хвилину докинула:

— Я мушу вже вертатись до хати, але дайте мені, будь ласка, свою адресу, я напишу до вас.

Я написав адресу, вона стиснула мені руку і сказала:

— Дякую вам за чудовий вечір

Я не відповів нічого. Вона перервала мою сумну мовчанку:

— Алеж не робіть такої нещасливої міни... Не варта... Самі побачите за якийсь час, що нема до цього ніякої розумної причини...

— Дорога пані! Виж самі мусите читати з мого лиця, як я себе тепер почуваю!

Вона взяла мою голову у свої руки, поцілувала мене митком в уста зі словами:

— До побачення!

Сказавши це зовсім тихо, щезала миттю за рогом вулиці.

Я стояв як задубілий і довгу хвилину не міг рушитись із місця. На мене найшов невимовний сум. Я був несупокійний, хвилювався. Була і причина; з усього свого маєтку лишилось мені всього 42 франків. На другий день мав я заплатити тримісячне комірне, газ і всякі інші дрібні рахунки. Раніше як за десять днів не міг я сподіватись ніяких грошей. Я був не тільки пригноблений цим своїм матеріяльним станом, але і розчарований проведеним своїм вечором. Я докоряв собі, що я легкодух і до пізньої ночі не міг заснути. Всю ніч у сні переслідував мене цілунок цієї чужинки і постать сторожевої, що чекала на мене з рахунком у руках.

Була 9-а година зранку, коли збудив мене сильний дзвінок. Був це листоноша. Мені принесли телеграфічно гроші. „Будь ласка, підпишіть посвідку". Я занімів. 1000 франків! Висилала банкова фірма „Мартін і К-о". Я знав цей банк із названця, але не мав там ніколи свого конта, ані не мав з тим банком ніяких інтересів. Я побіг до банку. Там пояснили мені, що одна дама, шведка, яка сьогодні вранці виїхала з Парижа, доручила переслати ці гроші на мою адресу. Я був обурений страшенно. Якби я був знав адресу цієї дами, то був би їй негайно звернув переказом гроші, хоч не мав їх. Ще й нині, коли згадую цю хвилину, обурююсь.

— І чи ти не бачив цієї жінки ніколи вдруге? — спитав Жак.

— Бачив... Два роки пізніше я дістав лист від неї.

— Но?

— І зустрівся з нею на Рівієрі в Каннах.

— Но?

— І оженився з нею

Перекл. є. с.

ська Громада" видала декілька довірочних закликів до своїх членів за підписом тодішнього свого голови Ю. Гусная, але без його згоди, в яких їх взивала, щоб агітували лише за тими виборчими лістами, в яких на першому місці стоять свідомі українці. Одначе тому, що в цих закликах не роблено ріжниці між кандидатами т. зв. коаліційних та опозиційних партій, ба, навіть між кандидатами, які були на лістах явно протидержавних партій (тут кореспондент має, здається, на думці комуністичну лісту, яку вели українці Локота і Попович. — М-н), то соціял-демократична партія вбачає в цьому розкладову і для демократії небезпечну працю українського націоналізму. Крім цих передвиборчих закликів „Учительська Громада" видала ще один довірочний обіжник, у якому вимагала від своїх членів на польсько-чехословацькім кордоні, щоб вони точно слідили й записували всі зміни і відомости, зв'язані з міжнародньою політичною ситуацією і ці дані висилали централі до Мукачева. Оба ці факти соціял-демократична партія вважала переступленням меж станової організації і це було головною причиною уступлення з головства Ю. Гусная.

Але замість цілковитого зірвання дотеперішніх звязків сталося щось зовсім інше. „Учительська Громада" після резигнації Гусная вибрала своїм головою соц.-дем. парляментарного посла Юлія Ревая. Ревай вибір приняв, але без відома і згоди партії. Рівночасно — як подає кореспондент „Л. Н." — і урядові чинники ствердили, що „Учительська Громада" переступила межі своїх статутів — а все це мало такі дальші наслідки, що краєва екзекутива соц.-дем. партії на Підкарпатській Руси візвала пос. Ю. Ревая, щоб він або негайно склав функцію голови „Учительської Громади", або склав посольський мандат. Пос. Ревай зголосив відклик до центральної екзекутиви партії. Чим це все скінчиться — не знати.

Далі ужгородський кореспондент „Л. Н." вказує на те, що оцей розкол між „Учительською Громадою" і соц.-дем. партією має ще свої інші, глибші причини. Вони стоять у тісному звязку з недавнім виданням декількох українців із соц.-дем. партії на Підкарпатській Руси. „Учительська Громада" не лише станула по боці виключених, але декілька визначних членів „Учит. Громади" разом з цими виключеними приготовляли, мовляв, тайно заснування незалежної соціял-демократичної партії на Підк. Руси. Вже був навіть зложений дванадцятичленний підготовний комітет.

Стільки ужгородський кореспондент „Л. Н.". Полаємо ці його інформації на його відповідальність і сподіваємося, що хтось із самих членів „Учительської Громади" в найкоротшому часі докладно вияснить усі ці містерії на сторінках нашої преси. **М—н.**

АБИСИНСЬКА ПЕРЕМОГА НА ПІВДНІ.

АДДІС-АБЕБА, 8. 2. ПАТ. На південному фронті, в провінції Балі, частини деджака Беєм-Мерєд здобули на італійському відділі 65 скорострілів та 10 гірських гармат, призначених для Негелі. Сильні зливи утрудняють операції на обох фронтах. Італійські летуни виіхісновують перерви між двома дощами, щоб бомбардувати абисинців, та це не приносить великих успіхів.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НЕ ПОСУВАЮТЬСЯ ДО БРЕНЕРУ.

РИМ, 8. 2. ПАТ. Міністерство преси та пропаганди заперечує чутки про рух італійських військ в напрямі Бренеру.

ДАЛЬШІ ПАРИСЬКІ РОЗМОВИ.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Міністер Флянден приняв англійського амбасадора Клерка та міністра закорд. справ Афганістану Фейр-Могамед-Хана, що прибув із афганським шарже д'афер у Парижі Іслям-Бей-Гудояр-Ханом.

ГРЕЦЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ ВИДАЛИЛИ З ВІЙСЬКА.

АТЕНИ, 8. 2. ПАТ. Королівський декрет усуває невідкличано з армії всіх старшин і підхорунжих за участь у березневій революції

Правдива правда про чортківську офензиву.

Відповідь на прилюдний зазив.

З приводу появи друком репортажу п. В. Ласовського п. н. „Генерал Тарнавський", сотник п. Василь Бачинський на сторінках час. „Новий Час" з дня 1. лютого ц. р. (ч. 24) під наг. **„Чудо чи подвиг стратегії?"** (До питання про чортківську офензиву) стверджує, що ані ген. Мирон Тарнавський, ані інші наші мемуаристи, що займалися справою чортківського прориву з червня 1919 р., як: ген. хор. Михайло Омелянович-Павленко, ген. пор. Олександер Греков, підполк. Альфред Бізанц, отаман д-р Степан Шухевич, сотник Василь Бачинський, Антін Крезуб, — а я додаю: ані автор студії **„Die West-Ukraine im Kampfe mit d. Polen und d. Bolschewismus"** д-р Василь Кучабський — „не дали відповіди на пазаюче питання: хто був ініціятором чортківської офензиви, яка була її генеза та підготування", дарма — пише далі п. Б., — що про одну й ту саму справу писало аж трьох генералів і то б. начальних вождів. Усі три висловлюють інший погляд на неї і — що найважніше — ніодин з них не пробує на основі власного досвіду й джерельних матеріялів устійнити питання про заслугу чортківського пролому. А чейже це ще свіжі, живі спомини, але тим саме болючі, що такі світлі моменти, як чортківська офензива, окутані мряковиною недомагань, промовчувань і свідомого чи несвідомого затаювання історичних фактів.

Ця справа — пише на закінчення п. Б. — не може повиснути у воздусі. Морально обовязані причинитись до її остаточного вияснення члени УГА, а формально є до цього покликані дотичні організації та установи. Бо направду, що якась вже така щербата доля чортківського пролому. Хто про неї не взявся писати, то у кожного інший погляд, кожний має інші відомости, а кінець такий, що до нині не знаємо, чи була це воєнна акція наперед продумана та опрацьована, чи було це щось у роді „чуда" на котромусь з побоєвищ світової війни.

Прилюдний зазив тов. Василя Бачинського кладе отсим кінець моїй 16-літній мовчанці про цю історичну подію, з якою я, як тодішній начальник Пресової Кватири в Начальній Команді УГА, і як редактор військового органу УГА „Стрілець", був звязаний безпосередньо й особисто, а навіть активно.

1. Мовчав я про чортківський пролом тому, що про нього публично й авторитативно мав перший заговорити сам **автор стратегічного пляну** чортківської офензиви, майор ген. штабу **Фердинанд Льонер,** тодішній помічник шефа штабу Н.К. УГА полк. Курмановича.

Про плян чортківської офензиви, її перевеєдення та карикатуру, самовільну відтак зміну пляну, якої допустилося пізніше командування ген. Грекова в дальшім ході самої офензиви (ген. Греков, полк. Штібшіц-Тарнова і майор Льобковіц) написав джерельну працю безпосередньо по переході УГА за Збруч майор Льонер, а викінчив її до друку у Відні в 1927 р. Офензива по пляну Льонера—Курмановича мала йти в напрямі нафтового басейну до Карпат (займаючи відтак позиції фронтом по лінії Дністра, плечима спираючись об Карпати), а не на Львів, як це в ході операцій, без апробати Диктатора д-ра Петрушевича, самочинно змінив ген. Греков, бажаючи до стіп д-ра Петрушевича зложити в дарі здобуття столиці Галицької Землі. Це була головна причина усунення ген. Грекова зі становища начального вожда, а не — як дехто необізнаний зі справою твердив — його заходи щодо пашпорту, про який він старався, як тодішній начальний вожд, поза плечима Диктатора, на виїзд за кордон у одної тодi приїздної чужої місії (Женеврів).

На жаль, праця майора Льонера — по моїм інформаціям з незалежних від нього причин — не зважаючи на пильні заходи В-ва „Червона Калина" і мої, не скоро появиться.

2. Стверджую, що теоретично ініціяторами застановлення травневого відвороту і піднятя офензиви були фронтові частини, перш за все частини VII-ої бригади, іменем якої сотник Юліян Шепарович і сотник Волощук явилися в тій справі дня 5 червня 1919 р. в год. 8 раном у постою Начальної Команди УГА на фільварку в Тлустім у шефа штабу полк. Курмановича та відбули з ним на цю тему довшу розмову. Одначе полк. Курманович не дав рішальної відповіди.

3. До вирішення справи офензиви полк. Курмановичем один наш молодий учитель, який чи піхотою чи підводами, переходячи фронти, добився тогож дня коло 10 год. перед пол. до постою Н.К. УГА в Тлустім разом з польськими львівськими часописами та інформаціями про рухи польських військ. Розмову з ним відбув полк. Курманович спільно зі мною. Вирішним моментом у постанові підняти офензиву було те, що польська преса повідомляла про відкинення німецькою делегацією на мировій конференції в Парижі (гр. Брокдорф-Ранцав) предложеного їй Антантою мирового диктату у Версалю, а дальше офіціяльні звідомлення польського головного командування про те, що розпочались нові польсько-німецькі воєнні операції у Познанщині та вкінці устне звідомлення того вчителя про поспішне стягання польських військових частин з галицького фронту, яке він бачив по дорозі

4. З уваги на те полк. Курманович рішив на власну руку і на виключно особисту відповідальність в моїй таки присутності 5 червня в год. 11.30 здержати відворот та поручив майорові Льонерові установити лінію, на якій має затриматись армія. Надто поручив йому за пополудне й ніч випрацювати проект пляну наступу, застерігаючи собі його затвердження. Рівночасно сам особисто в тій же годині надав телефонічно такий приказ Армії:

„Я, полковник Курманович, як шеф штабу Армії, наказую Вам, командантові Корпусу, вибратись негайно на позицію до Ваших курінів і сказати воякам ось те від мене:

— Нехай всі вояки разом і кожний з них зокрема скаже, чи дійсно є ще у них народня й вояцька честь, чи готові вони боронити до останньої каплі крови цей останній клаптик рідної землі, чи рішені вони розпочати наново похід для визволення... своїх батьків, матерей, сестер. Перекажіть їм, що я, пригадуючи на присягу, зложену ними рідній Вітчині, наказую негайно всякий дальший відворот застановити, натомість приказую готовитись до рішального наступу-удару. Це мій останній приказ і вимагаю його виконання, доки хоч один український вояк буде при житті. Іду рівночасно на фронт, щоби ще раз особисто мій приказ повторити".

5. Ген. Мих. Омелянович-Павленко, що фігурував назверх ще як начальний вожд, не мав найменшого впливу на це рішення полк. Курмановича, тому що він був потайки без його відома відсунений від командування групою старшин Н. К. УГА за те, що в часі відвороту на нараді старшин Н.К. УГА в монастирі в Бучачі піддав та обстоював проект розвязати Галицьку Армію та з її добровольців утворити відділи партизан, що під командою полк. Микитки мали би йти за Збруч і разом з відділами гол. отамана Петлюри боротися з большевиками. Про плян наступу довідався він щойно в постою Нач. Команди в Новосілці Костюковій, куди перенеслася Нач. К-да з Тлустого і то не скорше, аж у сам день наступу, так, що він цим фактом був цілковито заскочений, бо Армія розпочала вже була наступ.

6. Ген. Греков, якого іменем навіть „охрестили" чортківську офензиву наші мемуаристи та публіцисти, не мав на неї найменшого впливу, бо про її плянування нічого не знав, сидячи в Заліщиках. Довідався про неї щойно по довершенім проломі під Чортковом 8 червня вечором, про що повідомила Нач. К-да УГА з Новосілок през. д-ра Петрушевича в Заліщиках. Зрештою сам ген. Греков, обіймаючи в третьому дні офензиви командування Н.К. УГА, в „Наказі військам" з дати Новосілка (куди привіз його през. Петрушевич із Заліщик) дня 9. червня 1919 говорить: „В щасливий для Галицької Армії день (sic!), славний побідою під Чортковом, я приняв на себе безпосереднє (sic!), командування військами".

Ген. Павленко на прощання в наказі до „Галицьких Військ" з дати: Постій, Н.К. УГА, говорить: „Дуже радий, що сьогодня при кінці мого командування війська I. і II. корпусу мали дійсний боєвий успіх із многими трофеями".

Знову през. д-р Е. Петрушевич, якого в дні 9. червня, вже по чортківськім проломі, Президія Української Нац. Ради і Державний Секретаріят у Заліщиках проголосили Уповновласненим Диктатором, у закінченні своєї відозви з дня 9 червня до Армії говорить: „Ви за два дні свого походу вперед визволили великий простір втраченої землі: взяли Чортків, Бучач, Монастириська, Копичинці..."

А Пресова Кватира Н.К. УГА у своїм офіціяльнім звідомленні також з дня 9 червня 1919 р., год. 10 ранком, повідомляла: „Передучора повели наші війська енергійний протинаступ; бої тривали 8-го аж до 9 червня ранком і дали повний успіх. Ми заняли: Ягольницю, Чортків, Білу і Білобожницю... На лівім крилі наші стежі дійшли до Бучача і на південь до Соріа." („Стрілець", ч. 34. Надзвичайне видання. Заліщики, 14 червня 1919).

Те, що ініціятиву, плян наступу й сам чортківський пролом наша мемуаристика приписала невірно ген. Грекову, треба уважати за крайню легкодушність та за легковажне відношення до справ, які вимагають застанови, обєктивізму і їх простудіювання.

7. Про справу, чому, не зважаючи на такий величній успіх, якого полк. Курманович доконав під Чортковом, його през. Петрушевич, що прибув разом з ген. Грековом дня 9 червня 1919 вполудне автом із Заліщик до Новосілки (вже в характері Диктатора), увільнив зі становища шефа штабу, іменуючи його рівночасно за визначні заслуги генералом-четарем, — говорити на цім місці не буду. Про це іншим разом. Мимоходом тільки згадаю, що ця справа тісно вяжеться зі задумами групою старшин Н.К. УГА проголошенням полк. Курмановича в дні 7 червня 1919 р. військовим диктатором, на що він не згодився. До того полк. Курманович, повернувшись 8 червня 1919 з фронту, важко занедужав на ноги і лікарі прикували його до ліжка.

8. Дотеперішній хаос і непоінформованість у справі чортківської офензиви мають своє джерело в тім, що поодинокі чолові представники УГА бажалиб собі бодай щось приписати з цієї історичної події. А одинокий ген. Курманович дотепер про цю справу мовчить.

Всеж таки булиб вони цієї похибки не поповнили, якщоб були переглянули бодай часописи: „Стрілець" ч. 34 з 14. VI. і ч. 48 з 23. VII. та „Український Стрілець" ч. 34).

Гриць Микетей,
б. поручник УСС.

ПЕРЕМОГА НАД КОМУНІСТАМИ.

ШАНГАЙ, 8. 2. ПАТ. Ґубернатор провінції Ку-Ей-Чав дістав підмогу з Куанг-Сі для боротьби з червоними військами. Війська уряду відібрали сьогодні місто Льонг-Лі, що лежить 50 км. на півдні від Куе-Янг.

ВИВІЗ КАВИ З АБІСИНІЇ ЗРОСТАЄ.

ДІРЕДАВА, 8. 2. ПАТ. Італійці закуповують посередньо великі кількости абісинської кави і таким чином довели до наглої підвишки курсу таляра. Вивіз кави з Абісинії тепер дуже великий.

У ЛЬОНДОНІ ЗАНЕПОКОЄНІ ПОЛОЖЕННЯМ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ПАРИЖ, 8. 2. ПАТ. Авас подає з Льондону: Британський уряд дістав потвердження вістки про рухи японських військ у напрямі монгольсько-манджурського кордону. З того приводу в Льондоні деяке занепокоєння.

6 СІЛ ПІД ВОДОЮ.

АНКАРА, 8. 2. ПАТ. Внаслідок злив і злив, що від кількох днів цілу округу Смирни навістила повінь. 6 сіл під водою. Населення хорониться у мечетах і школах. Шкоди дуже великі.

Перед німецькою візитою у Польщі.

В часописах появилася вістка, що до Польщі в половині лютого ц. р. приїде пруський премієр Ґерінґ, президент данціґського сенату Ґрайзер і німецький міністер справедливости Фрік. Вони візьмуть — каже вістка — участь у ловах.

Чим був табор у Янка Пушта?

Югословянський шеф дефензиви свідком у процесі „Усташів".

ЕКС-АН-ПРОВАНС, 8. 2. ПАТ. Сьогодні в окружному суді в Екс-ан-Провансі допитували 80 свідків у процесі хорватської „Усташі". Першим свідком був ген. Жорж, який товаришив королеві Олександрові в поїздці в Марсилії і був підчас атентату ранений. Коли свідок ступив перед судом, присяглі встали з лав, щоб віддати йому честь. Свідок оповідав, як відбувся атентат. Зізнань свідка слухають обвинувачені спокійно. „Вбивник умів стріляти", сказав ген. Жорж при кінці.

Після перерви прибув на розправу шеф відділу безпеки в Югославії — Сімонович, що проводив короля в подорожі до Франції. Сімонович оповідає, що терористичні замахи в Югославії — діло рук „Усташі". Тоді арештували 4 особи, з яких одна — це теперішній обвинувачений Поспішіль. Він застрілив двох сторожів і втік. Сімонович подає, що керманичами „Усташі" є Перчевіч і Павеліч. Келемана схарактеризував югославський достойник як людину незвичайної холодної крови. Він виконав у Болгарії кілька замахів та приготовив пекольні машини, які вибухали в поїздах. Коли Сімонович назвав табор в Янка-Пушта „школою терроризму", підсудний Поспішіль заявив, що в згаданому таборі не вчили уживати зброї, лише працювали на ріллі та взагалі заквестіонував чимало тверджень югославянського шефа безпеки. Коли оборона порушила сараєвський атентат, предсідник звернув увагу, що це до справи не належить.

Решту свідків переслухають 10. ц. м. так, що присуду надіються в дні 11. ц. м.

—o—

ПРЕМ. ГОДЖА ВИЇХАВ РО ПАРИЖА.

ПРАГА, 8. 2. ПАТ. Прем. Годжа виїхав нині зполудне до Парижа, де приїде завтра пополудні. З премієром поїхали кілька його співробітників та особистий секретар.

ТЕРМІН БЕЛЬҐІЙСЬКИХ ВИБОРІВ.

БРЮСЕЛЬ, 8. 2. ПАТ. Рада міністрів рішила, що вибори до парляменту відбудуться 21. червня, до громадських рад — тиждень пізніше.

ЛИТОВСЬКИЙ МІНІСТЕР У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 8. 2. ПАТ. Вертаючи з Парижа, литовський міністер закордонних справ Лозорайтіс вступив до Берліна.

КУКУНОР НЕ ВІДІРВЕТЬСЯ ВІД КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 8. 2. ПАТ. Вожди монгольських племен з провінції Кукунор запевнили нанкінський уряд телеграфічно, що будуть і надалі льояльними супроти нього і не думають відриватися від Китаю.

СТРАШНА СМЕРТЬ 466 РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН, 8. 2. ПАТ. В комісії праці палати репрезентантів зголошено інтерпеляцію в справі будови тунелю Говк-Нест у стейті Вірджінія, де з недбальства управи затроїлося кремовим квасом 616 робітників, зпоміж яких 466 затроїлось на смерть, інших вже не вдасться вилікувати. Комісія домагається додаткових кредитів на дальше слідство в цій справі.

—o—

ЗАВОРУШЕННЯ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 8. 2. ПАТ. По всьому краю доходить до кривавих сутичок між прихильниками правиці й лівиці.

СТРАЙК У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

НЮ ЙОРК, 8. 2. ПАТ. 20.000 членів професійної спілки кравецьких робітників проголосило страйк.

НЕВДАЛА ВТЕЧА АЛЬ КАПОНЕ.

Аль Капоне зорганізував був бунт вязнів на Чортівському Острові, тому вязнична управа мусіла перенести того гангстера до іншої вязниці. У цей четвер Аль Капоне намагався втекти із нової вязниці. Дістав відкілясь зброю та приладдя, найправдоподібніше Аль Капонові приятелі відкупили вязничних службовців. Аль Капоне відчинив двері келії та вийшов на коридор, а коли сторож хотів здержати його, він сторожа застрілив. Опісля передістався на подвіря, освітлене рефлекторами. Аль Капоне заприміили вже під вязничним муром. Після алярмового вистрілу прийшло до стрілянини між вязничними сторожами та гангстером. Одна куля зранила Аль Капоне і його забрали до шпиталю. Як видужає відповідатиме за вбивство вязничного сторожа, після чого перевезуть його до найстрогішої вязниці.

НОВИНКИ.

— **Панахида за бл. п. Ольгу Басараб не відбудеться** 9. лютого, але в **неділю 16. лютого ц. р.** в соборі св. Юра у Львові в год. 12, про що повідомляє **Рідня.**

— **Кравецька робітня М. Білоуса,** Львів, Домініканська 4, І. п., поручає на карнавал всякі візитові мужеські одяги. Солідне виконання. Власний матеріял на складі. 973 7—8

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 13-115

— **Одинока українська гарбарня** і красильня футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 10-12

— **Новий твір Богдана Лепкого.** На днях вийшли друком спогади-оповідання з наймолодших літ нашого славного письменника. Мистецькі картини споминів дуже симпатичні та зворушливі. Книжка коштує тільки один золотий (з пересилкою 1.25 зол.). Замовляти: „Дружина" — Львів, пошт. скринка 323. 1120

— **Хто не знає ресторану Флісера?** Стара фірма найпопулярнішого у Львові ресторану при вул. Ягайлонській 11, де панують: **найкраща кухня і найдешевші ціни.** У відновлених чистеньких кімнатах приємно зїсти смачні страви, що їх приготовляють під доглядом „Мами Флісерової", яка з синами перейняла назад ресторан від тимчасових арендаторів. Фірма Флісерів пригадується всім своїм старим клієнтам.

— **З карнавалу.** Одинока справжня забава в карнавал, на якій у сірі будні розважитись може сіра людина, проводячи ніч безжурно в гурті приятелів-друзів це Традиційні Вечерниці „Червоної Калини" — 14-го лютого, в салях Касина Почтовців, вул. Японська. Запрошення видає адміністрація „Червоної Калини", при вул. Зіморовича ч. 12. II. п., від дня 11-го лютого в год. 8—15 і 17—19. 1114

— **Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках** складає щиру й сердечну подяку всім Вп. П. Артистам, що своєю безкорисною участю зволили ласкаво звеличати наш концерт, а Вельми Шановному Громадянству, що своєю численною участю й датками на буфет причинилися до збільшення дещо фондів для найбідніших у нашому народі вдів і сиріт.

— **Велика дитяча імпреза.** Дітвора школи ім. кн. Льва у Львові віліграє в середу 12. лютого ц. р. в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка в год. 12-й вполудне сценічну картину у трьох діях М. Підгірянки „В чужім пірю". Після вистави балет танків (козачок, танець матросів, вальс, китайський танок, гавот). У кожному танку інші строї. Дохід призначений на відживлювання дітей. Білети продаються у книгарні „Просвіти", Львів, Руська ч. 1.

— **Просвітянський хор з Лисинич співає коляди у Львові.** В неділю та в середу 9. і 12. ц. м. хор читальні „Просвіти" з Лисинич відспіває низку коляд у Львові в церкві Непор. Зачаття Преч. Діви Марії при вул. Зиблікевича в 11 год., а в год. 12. в Преображенській Церкві. Крім того в тих самих днях церковні хори колядуватимуть, як звичайно, в год. 12. у Святоюрській церкві та Успенській.

— **Засідання Комісії Мови при НТШ** у Львові відбудеться в понеділок 10. лютого ц. р. в 6 год. веч. у бібліотеці т-ва. Бажана участь усіх україністів у дискусії над граматичною термінологією.

— **Поклін героям зпід Крут** віддасть громадянство Львова 9. лютого 1936. на Академії в салі театру Ріжнородностей год. 12.15.

— **З радія.** У вівторок 11. лютого передає львівська радіостанція в год. 18.45—19.00 концерт колядок і щедрівок у виконанні хору солістів львівського музичного т-ва під дир. Юрія Кулачковського. Програма: 1) Комзак: Бог Предвічний. 2) Стеценко: Нова радість стала. 3) Ніжанковський: Нині Адаме. 4) Козак: Спи Ісусе, спи. 5) Кутчинський: Не плач Рахиле. 6) Стеценко: Добрий вечер тобі. 7) Козак: Ой там за горою. 8) Стеценко: Щедрий вечір. — Рез. Стеценко: Днесь поюще. У середу 12. лютого львівська радіостація передає в год. 10.00 богослуження з Успенської церкви у Львові, а в год. 19.00 відчит С. Литвиненка: Сучасна українська різьба. — Радіостація в Гільверзум (1875) передає 10. ц. м. в год. 21.50 концерт українських пісень у вик. М. Вайди.

— **Студентство Данцігу в роковини 22. січня.** Пишуть нам: Дня 22. січня ц. р. відсвяткував Союз Українських Студентів „Основа" в Данцігу сімнацяті роковини проголошення соборности України, а в тиждень пізніше вісімнацяті роковини бою під Крутами. В програму свята 22. січня ввійшов реферат, деклямація і вязанка стрілецьких пісень, яку відспівав студентський хор. На зміст свята Крут склався реферат, деклямація та пісня „Ви жертвою". Оба свята закінчено національним гимном та переведено традиційні грошеві збірки на національні цілі. Оба свята залишили на всіх глибоке вражіння. — **С. Га.**

— **Спірт подешевів.** Ціну спірту призначеного до промислових цілей обнижено на 30 прц. Одночасно подешевів денатурат на 17 прц. Обнижка входить в життя в найближчих днях.

— **Шовінізм не дає їм спати.** У звязку з фальшивими вістками польської українożерної преси, нібито якісь польські монастирі продають свої земельні маєтки в українські руки, появився в часописі „Всхуд" заклик до польських монастирів, щоби „припинили дальшу продаж" своїх маєтків. Заклик підписали такі польські організації, як Союз оборонців Львова, Т-во розвою східних земель, Львівське т-во стрілецьке, Страж обивательска і інші. У заклику вони зазначують, що ті маєтки уфундовані для „піднесення польськости і католицької віри в цій частині краю" і зміняти волі фондаторів не вільно. Стверджуємо ще раз, що польські алярми про якийсь перехід польських монастирських дібр в українські руки були вже заперечені інтересованими польськими колами.

— **Чіпаються, чого можуть.** В журналику „Обрій", що саме тепер почав виходити у Львові, находимо докір, на адресу Асоціяції Незалежних Українських Мистців за те, що вона видала монографію М. Глущенка й улаштувала виставу його творів, бо, мовляв, у Сталіні мистець Николай Глущенко малює портрети совітських діячів і недавно вернувся зза кордону. Сараки так розуміються на нашому мистецтві, що навіть не знають, що істнує двох Глущенків, що оба довго були за кордоном, та що один вернувся додому, і що оба вони мають імя на „М.". Власне один з них, але той сталінський — є автором „Альбому українських письменників", що відомий і у Львові, бо його продавали тут усі книгарні. Випадало би таки редакторові „Обріїв" бодай відріжняти малярів, коли вони так добре знають їх світогляд.



— **Як опікуються східними „кресами"?** У Львові відбулися недавно збори польського Т-ва опіки над „кресами", що розвиває свою діяльність у трьох східно-галицьких воєвідствах. Із звіту довідуємось, що вся діяльність т-ва йшла під гаслом ратування „польскосьці" і тому зводилася м. і. до підтримки польського осадництва та зміцнювання польської кредитової й сільсько-господарської кооперації задля конкуренції з непольськими (отже й українськими) кооперативними підприємствами. Протиділано також продажі землі та інших нерухомостей в „чужі" руки. З кінцем 1935 р. розіслано поуку у справі шкільного плебісциту задля утраквізації чи там польонізації українських шкіл та у справі переходу на латинський обряд. Як свідчить щоденна історія, Т-во опіки над „кресами" переводить свою акцію дуже послідовно.

— **Урядовий однострій коморників.** На основі розпорядку міністерства справедливости коморники мають носити однострій чорної барви і з золотими дистинкціями на комнірі. До цього належить чорна англійська шапка. Однострій обовязує від 1. липня ц. р.

— **Чому фабрики стоять?** У фабриці дроту і цвяхів у Ліді припинено роботу з причини надпродукції цвяхів, для яких нема збуту. Кільканадесять робітників лишилося без праці. А тимчасом наші села терплять з недостачі цвяхів, яких не можуть докупитися з причини дорожнечі.

— **Химерна зима.** Після двох місяців теплої зими від тижня маємо сніги та легкі морози. Тільки на Пінщині повінь тревае дальше, при чому рівень води підвищився. Луки і поля на величезних просторах залили води, з яких визирають вершки стогів і оборогів зі сіном. Положення поліських хліборобів безнадійне. Про строгу зиму повідомляють з Угорщини та Югославії. Зате у Совітській Росії настало тепло. В Москві температура піднеслася на кілька пунктів повище зера. В Києві падуть дощі при температурі 5 ст. тепла.

— **Регабілітація начальника громади в Дулібах.** Окружний суд в Бережанах присудом з дня 18. листопада м. р. засудив начальника громади в Дулібах пов. Бібрка Стефана Кузишина за спроневірення громадських грошей на кару 6-місячного арешту. Проти цього присуду обвинувачений вніс апеляцію і після переведення апеляційної розправи предсідник трибуналу суддя Хмелевський оголосив присуд, яким унєвиннили Кузишина. Боронив д-р Лев Ганкевич.

— **Велика спадщина.** Ще в 1919 р. умер у Мексику Людвик Дембицький, залишивши маєток вартости 150 мілінів долярів. Він був родом з Галичини і тепер до цієї спадщини зголошуються всі Дембіцькі, особливо із Сх. Галичини та Буковини. Очевидно, також Дембицькі з інших сторін виступають з претенсіями до цього величезного маєтку.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Івана Шавеля, що удаючи редактора, понатягав людей на більші грошеві суми. — До мешкання С. Перльмутера закрався в ночі Юліян Кратка і вкрав гардеробу вартости поверх 1000 зол. Сполошений служницею скочив з другого поверха і тяжко потовкся. Його відставили до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** Наслідком обнижки цін вугля у всіх містах станиславівського воєвідства обнижено ціни електрики. — З причини повороту зими відлетіли на південь дикі гуси. — У Станиславові відобрав собі життя 14-літний гімна-

лист Юрій Бартник, син залізничника, вбивши собі ніж у серце. Він лишив лист до одного вчителя. — В Гійчу пов. Рава Руська 36-літний Василь Збишків у приступі божевілля порубав сокирою свою жінку Анну, 16-літню Катерину, й 5-літнього сина. Звязаного душогуба відставили до Рави Руської. — На весіллі у Василя Васюника в Порічці пов. Городок прийшло між парубками до бучі, в часі якої Іван Петричка із Зашиць стріляв з революьвера, ранячи Василя Данилка. Ранений відповів крісовими стрілами, а Ів. Хома револьверовими, від яких Петричка одержав рану в боці. Стрілянину зліквідувала поліційна стежа, арештуючи Данилка і Хому.

— **З Польщі.** Пятьсоттисячний абонент Польського Радія Владислав Дуновський, рільник під Варшавою, одержав у дарунку золотий годинник. — Консумція пива в Польщі зменшилася в місяці січні ц. р. в порівнанні зі січнем минулого року на 20 прц. — Окружний суд у Ґдині засудив на кілька літ вязниці шайку вломників, якої гершгом був Ст. Ґаворовський, б. суддя із Ґродна. — Варшавський окружний суд засудив на три роки вязниці коморника Теофіля Мечинського, що здефравдував 40 тисяч зол., які пропутав на перегонах і гулянках.

— **Ріжні вістки.** Суд у Данціґу засудив якогось Пеліковського за деморалізацію малолітніх дівчат на два роки вязниці і стерилізацію. — Над Мінхеном зударилися два літаки і впали на землю. Один літак, що впав на вулицю, убив три особи і дві тяжко ранив. Летуни врятувалися при помочі легкопадів. — В італійській пристані Рпосто зловили рибу, що важила одну тонну. — Морози в південній Америці доходять до 40 ст. нижче зера. — У фільмовому ателіє „Орфеа" склався вибух, від якого згинули дві особи, а кількоро ранило. — Французький міністер війни ген. Морен видав розпорядок, що діти російських емігрантів обовязані служити у французькій армії. — В Амстердамі вибухла жахлива пожежа, в якій згинуло шестеро осіб, а багато тяжко попеклося.

— **Помаранчевий сік як підставова дієта.** Успішний англійський експеримент. Лікувальну вартість помаранчі признано віддавна. Але помаранча як одинокий дієтетичний засіб є новим способом лікування і цей експеримент недавно перепроваджений в Англійськім Домі Здоровля мав знаменит! успіхи. Хорі на опасистість і шлункове розладдя були лікувані з великим успіхом методою „виключно помаранчі". Сік помаранчі, як курація „відтовщуюча" є стосована від довшого часу жінками, що хочуть мати модну лінію; помаранчі останніми часами признані за підставову причину кожної дієти, з огляду на їх неарівняне багатство у вітаміни Ц з прикметами анти-шкорбутовими. Безперечно яфська помаранча може мати претенсію до того, що є найбогатшою у вітаміни Ц з огляду на її більший розмір і більшість соку; тому Яфські помаранчі повинні бути в кожнім списку страв, для дітей і для дорослих. Яфські помаранчі пізнати легко завдяки їх розмірам, повній формі і коліорові, цих прикмет, які причинилися до їх світової популярности заки ще вітаміни, кальорії і подібні чинники брали під увагу для щоденної дієти.

— **Що це таке антимагнетний годинник?** На тутешнім ринку тішаться величезним успіхом і популярністю антимагнетні годинники „ДОКСА". Антимагнетність усілякого калібру і всіх типів годинників „Докса" полягає на спорядженні Котвиці і Балансу, себто складових частин годинника з металю берилій; завдяки вставленим цим частинам, з цього металю до конструкції „Докси" стає цей годинник зовсім антимагнетним і не підлягає рішуче ніяким магнетним діланиям. Фабрика швайцарських годинників „Докса" відома з доброти від більш 50 літ, дає повну гарантію доброго імени і світової слави, також далі вдоволяють під кожним оглядом покупців. Тому антимагнетний годинник „Докса" стає в нашім краю щораз більше популярний.

Зі судової салі.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У БЕРЕЖАНАХ.

У четвер 6. лютого ц. р. зізнавав головний свідок акту обвинувачення **Микола Венгер**, якого трибунал на внесок прокуратора вдруге заприсягнув (перший раз присягав свідок у попереднього процесі). Свідок описує сам напад і обтяжує підс. Лапчака кажучи, що пізнав його при світлі електричної ліхтарки.

Свідки: Маланка Міськевич, Анеля Фіґурек, Евгенія Венгер і Петро Міськевич — зізнають про події критичної ночі, Методій Дубовський, Ксенька Дубовська, Войтіх Змарзлий і солтис Францішек Наґай — оповідають, що говорив Венгер по нападі. Анна, Февронія, Степанія і Парунька Свенціцькі зізнають про побут Лапчака на забаві в Галичі. На цю саму обставину покликаний Казімеж Кулаковський, поляк, зізнає по українськи. На питання прокуратора чому він, хоч поляк, зізнає по українськи — свідок відповідає: **„Я мешкаю між самими руснаками і тому вмію говорити тільки по українськи!"** Про перебування Лапчака до самого ранку на забаві зізнає теж, згідно з обороною підс. Лапчака. В четвер і в пятницю 7. лютого переслухано ще кільканацять свідків, які корисно зізнавали для підсудного. Присуд западе в суботу вночі.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Загальні Збори Філії „Союзу Українок" у Станиславові відбулися 26. м. м. при численній участи делегаток і гостей. Збори відкрила голова філії п. А. Рублева і покликала до президії: пп. Ширбову, Дрогомирецьку, Дівичеву (Крехівці) та Остаповичеву (Угорники). Секретарювали пп. Гриньківна і Припханівна. Опісля передала провід Зборів п. Біляковій, представниці централі „С. У." зі Львова, яка склала привіт від централі, а п. Рублева прочитала письменні привіти. По відчитанні протоколу з попередніх Заг. Зборів, який принято без зміи, присутні вшанували повставанням з місць память бл. п. Вітошинської, довголітньої членки. Перша здавала звіт голова філії п. А. Рублева, опісля п. Пиндусівна (секретарський); п. Сорохтеєва (касієрський); Залізнякова (бібліотекарський); п. Мельниківна (організаційна секція); п. Скочдополівна (секція культурно-освітна); п. Повхова (секц. мистецька) і п. Сорохтеєва (секц. імпрезова). До найцікавіших належали звіти пп. Мельниківної та Скочдополівної, з яких ми довідалися, що філія має 35 кружків, 2005 членок і 7 гуртків доросту. В діловому році було 144 поїздок в окрузі філії. Тому що в дискусії ніхто не зголошувався до слова, п. Білякова виголосила довшу промову, в якій ствердила, що поодинокі звіти були цікаві, що жіноцтво дійсно працює і розуміє вагу организованої праці. Щойно по тій промові почалась дискусія, в якій говорила між іншим колишня голова філії п. С. Олесницька та інші жінки, порушуючи ріжні справи. На внесок п. Рублевої Заг. Збори іменували почесним членом п. Порайкову, довголітню свою добродійку. На внесок п. Чорненкової Збори одноголосно признали абсолюторію уступаючому Виділові. Далі на внесок п. Скочдополівної вибрали комісію-матку. По перерві приступлено до останньої точки, а саме до внесків і запитів. З цікавіших внесків був внесок, щоб не закладати бібліотек при тих кружках „С. У.", де є бібліотеки читалень „Просвіти". П. Мельникова (Коломия) закликала, щоб до бібліотек кружків „С. У." підбирати літературу чи то письменниць-жінок, чи то з ділянки жіночих справ. П. Гуменюкова домагалася, щоб урухомити при „С. У." порадню матерей. Але найцікавіший був запит селянки Ґашпарової (Крехівці) у справі виборів. П. Ґашпарова домагалась вияснення, чому то Головний Виділ „С. У." зміняв свої погляди підчас виборів? П. Білякова, схвильована, старалася пояснити в довшій промові, що Головний Виділ „С. У." нібито ніколи не зміняв свого становища до виборів і ставився до них байдуже, чи навіть, як це п. Білякова при кінці заявила, негативно. Вияснення п. Білякової було доволі неясне, виминаюче і в суті річи нічого не вияснило та мабуть нікого не переконало. Після того п. Барничева подала листу нового Виділу з п. С. Олесницькою як головою. Але тому, що п. Олесницька категорично відмовилася прийняти головство, вибрано нову комісію-матку, на внесок якої вибрано такий новий Виділ: голова п. Рублева (вибір п. Рублевої запав серед гучних оплесків, як доказ великої симпатії членів для п. Рублевої), члени: пп. Рубчакова, Залізнякова, Барничева, Повхова, Пиндусівна, Мельниківна, Сорохтеєва і Смеречинська. Заст. виділових: пп. Курилова, Мазуркова і Тимківна. До Контрольної Комісії ввійшли: пп. Слюсарчукова, Шаркова і Братницька Г. Заг. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Б. Д.

Спорт.

IV. ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА.

Перемога норвежських лещетарів.

У пятницю передполуднем відбувся на узбіччі Крецек зіздовий біг мужчин і жінок, в якому норвежські лещетарки і лещетарі заняли перше місце. Умовини були дуже догідні, бо впав свіжий сніг, мороз і ступ... добре приладжена траса для мужчин була довга на 3.800 м., для жінок 3.300 м. Зіздові приглядалося кільканацять тисяч осіб. На зголошених 40 жінок стартувало 37. Перше місце здобула норвежська лещетарка Лайла Шу-Нільсен у часі 5,04, друга німка Ліза Реш у часі 5,06,4, третє теж німка Кете Грассеґер — 5,10,6, 4-те Ерна Стойрі (Швайцарія) 5,20 5-те Геді Пфайфер (Німеччина) 5,21, 6-те Хрістль Кранц (Німеччина) 5,23,5, 7-ме Евелін Пінчінґ (Англія) 5,27,1, 8-ме Йогенна Дибвад (Норвеґія) 5,31,9, 9-те Марцеля Бюлер (Швайцарія) 5,3... 10-те Паоля Візінґер (Італія) 5,55, 11-те Нора Штремпе (Норвеґія) 5,57,4 і 12-те Жанет Кеслер (Англія) 6,0...

Кілька хвилин по закінченні бігу жінок почався зіздовий біг мужчин. Найкращий час здобув третій раз... ги норвежський лещетар Бірґер Рууд, з поляків Бронислав Чех заняв 19-те місце. Клясифікація бігу така: **Бірґер Рууд (Норвеґія) 4,47,4, 2) Франц Пфнір (Німеччина) 4,51,8,** 3) Ґустав Лянчнер (Німеччина) 4,58,2, 4) Еміль Але (Франція) 4,58,8, 5) Альф Ковінґен (Норвеґія) 5,0... 6) Роман Верндле (5,01,2, 7) Пер Фоссум (Норвеґія) 5,03,2, 8) Руді Кранц (Німеччина) 5,04, 9) Джіякінто Сертореллі (Італія) 5,05, 10) Зіґмунт Рууд (Норвеґія) 5,11,...

ДРУГА ПРОГРАНА ПОЛЬЩІ В ГАКІВКОВИХ ЗМАГАННЯХ.

У пятницю відбулися гаківкові змагання між такими дружинами:

АВСТРІЯ — ПОЛЬЩА 2:1 (0:0, 0:0, 2:1). На ...нім олімпійськім стадіоні польська дружина програла вдруге гаківкові змагання і тому не має виглядів на ... до півфіналу в гаківці. Польські змагуни трималися добре в обох перших терціях, у третій австрійці здобули вже в першій хвилині ворота з вкладу Демнера. Відтоді почалася гостра гра так, що суддя мусів усунути з ... гриша одного австрійського і двох польських змагунів. При самім кінці змагань поляки зреалізували, але суддя не признав других воріт для поляків. Суддював Лю... (Бельгія).

КАНАДА — ЛАТВІЯ 11:0 (2:0, 3:0, 6:0). Хоч латиші програли високоцифрово, держалися дуже добре і були в куди кращій формі, ніж канадійці. Суддювали Лєйбер (Франція) і Литор (Мадярщина).

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ — ШВАЙЦАРІЯ 3:0 (0:0, ... 0:0). Американські змагуни перевищали швайцарських змагунів швидкістю і фізичною кондицією. Суддювали Вайнберґер і Лєфебер.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — БЕЛЬҐІЯ 5:0 (0:0, ...). Змагання відбулися на Різерзее. Чехи мали весь час перевагу. Суддювали: Бішоф і Ерґардт.

МАДЯРЩИНА — ФРАНЦІЯ 3:0 (0:0, 1:0, 2:0). Змагання відбулися пополудні теж на Різерзее. Французи не мали своїх канадійських грачів, мадяри мали весь час перевагу і тому заслужено виграли. Суддювали Браві і Реннер.

АНГЛІЯ — ШВЕЦІЯ 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Англійці перевищали шведів, яких дружина відмолоджена і грала фатально. Тому суддя усунув двох шведів та одного англійця з грища. Суддювали: Кулей і Литор.

Стан груп по нинішніх грах такий:

I. — 1) Канада 4 точки, 2) Австрія 2 т., 3) Польща 0 т., 4) Латвія 0 т. II. — 1) Америка 4 т., 2) Німеччина 2 т., 3) Італія 0 т., 4) Швайцарія 0 т. III. — 1) Мадярщина 4 т., 2) Чехословаччина 2 т., 3) Франція 0 т., 4) Бельгія 0 т. IV. — 1) Англія 2 т., 2) Швеція 2 т., 3) Японія 0 т.

У суботу відбулися гакікові змагання між такими дружинами: Латвія — Польща, Канада — Австрія, Англія — Японія, Чехословаччина — Мадярщина, Італія — Злучені Держави, Франція — Бельгія, Швайцарія — Німеччина.

ПОКЛИК ДО ЛЕЩЕТАРІВ.

Лещетарі! Не ходіть самопас, лиш приступайте в члени Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові та основуйте філії К. Л. К. в краю. За інформаціями звертайтеся під адресою секретаря Ради: Зенон Гнатейко, Львів, Б. Гловацького 23.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Маковський: ГМІНД, табор українських збігців і виселенців в часі світової війни 1914—1918. Спогади з перед 20-ти літ. Львів 1935. Накладом Видавничої Спілки „Діло". Стор. 304, ф. 8°. Ціна 2 зол., з поштовою пересилкою 2.50 зол.

Богдан Лепкий: КАЗКА МОГО ЖИТТЯ КРЕГУЛЕЦЬ. Львів, 1936. Накладом В-ва „Дружина". Стор. 80, ф. 16°.

Іван Филипчак: ІВАНКО БЕРЛАДНИК АБО ПРОПАЩА СИЛА. Історична повість з XII. віку. Накладом філії „Просвіти" в Самборі, 1936. Стор. 128, 16°. Ціна 1.50 зол.

ЖУРНАЛИ:

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА, економічно-суспільний журнал ч. 2 Львів, за лютий 1936 р. В цьому числі К. Р. звертає на себе увагу надзвичайно цікава колекція куріозів з господарки державних підприємств Польщі (на основі відомої публікації д-ра Бернадзікевича „Джерели етатизму"). Цим разом передано зміст розділу п. з. „Лінивість у господарці державних підприємств". З огляду на загрози, які йдуть на наше життя від етатистичних заходів, необхідно пізнати й негативні прикмети етатизму. У вступних редакційних гльосах (п. н. „На окраю днів") звертають на себе увагу дві: „Новий приплив енергії" та „Не кожний доріс до демократії". В них редакція констатує з одної сторони, що в апараті української кооперації дається відчути в останніх часах пожвавлення праці, але з другого боку є й прояви повторювання старих блудів з доби перед кризою (рецедива боргування, недоцінювання культурно-освітніх завдань кооперації і т. д.). Цікаві замітки про удільну вагу картелів у господарському житті Польщі та про фінансову невдачу збіжевого монополю в ЧСР. — Проф. Мицюк інформує подрібно про зміст господарських санкцій Ліги Націй проти Італії. — Проф. Тотоміянц (постійний співробітник „К. Р.") реферує про причинок до кооперативної ідеольогії у книжці д-ра Бекеринок до кооперативної ідеольогії у книжці д-ра Бекечре. — Закінчує це число огляд нових публікацій і господарська хроніка. Як безплатний додаток іде 8-ий піваркуш цікавих споминів пок. Василя Нагірного.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, лютий 1936. Р. IX. Ч. 2. — Зміст: Володимир Дорошенко: Родина Русових (з приводу 80-ліття Софії Русової), з 2. портр. — Антін Лотоцький: Чари й чарівники в Африці (4 обр.). — д-в: Жуваючі кози. — С.: Шапки із старовинних рукописів. — І. Костенко: „Руська Правда". — Сьогорічна літературна нагорода. — С.: З дитинства кита. — Ст. Чарнецький: „Запорожець за Дунаєм" та його переміни. — д-в: Колишне зубарство. д-в: Льотерії в різних краях. — Анатоль Курдидик: Скарбниця білоруської старовини — „Беларускі Музей ім. Ів. Луцкевіча" (1 порт. + 1 обр.). — Лев Яцкевич: Дещо про автомобілі та їх розвиток (6 обр.). — Володимир Барагура: Чому діти говорять неправду. — Василь Пачовський: Князь Лаборець. — (Д.): Помста слона. — Ярослав Пастерняк: З монгольських звичаїв (3 обр.). — С.: Найбільший водопровід світу. — Ярослав Волошин: Скло, як його роблять і використовують у практиці (2 обр.). — Володимир Січинський: Що таке стиль в мистецтві та про найдавніший єгипетський стиль (1 обр.). — Ігор А. Луговець: „Український Мужеський Хор" у Чернівцях, з нагоди пятиліття існування (1 обр.) — М. Андрусяк: Слобідська Україна в очах російського подорожника в 1781 р. — Микола Божалук: Графіт. — д-в: Золото в Тибеті. — О. Локшинський: Гадва та її виріб. — Е. Жарський: XI. Олімпійські ігрища (1 обр.). — Ті, що від нас відійшли (Ярослав Лопатинський, з порт.). — Бібліографія. — Додаток: Павло Алепський: Подорож патріярха Макара (продовження).

СВІТЛО Й ТІНЬ. Річник IV., ч. 2. за лютий. Зміст: Великий конкурс „Світла й Тіни" на 1936 рік. Зимові мотиви з природи — А. Війтовича. Найбажніші завдання краєзнавства — М. Голубця. Як знимати портрети — А. Красківського. З життя тернопільської філії УФОТО — Б. Остапюка. Комунікат філії УФОТО в Тернополі. Комунікат Комітету виставки „Наша Батьківщина в світлині". Вісти з УФОТО. З новин фотопромислу. З виставок і конкурсів. Наші ілюстрації. 4 ілюстрації в тексті і 4 на крейдяному вкладі надають числові естетичного вигляду. На обгортці, як звичайно, нова світлина.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, листопад-грудень 1935. Р. V. Ч. 11-12.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, лютий 1936. Р. IV. Ч. 2 (34).

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Про занепад нашого роду і зріст преси.

Американський „Конгрес для розвитку наук", що відбувається щороку в Ню Йорку, приніс нам цими днями одну першорядну новинку. Професор університету з Канзас ДавідКовей мав виклад на тему „Вироджения чоловічого роду". Вчений цей доказував численними прикладами, що нам, мужчинам, недовго вже доведеться панувати на цьому світі. З людиною відбудеться той самий процес, що і з різними звірятами: про нове покоління дбатиме не самець, а самиця. Спершу щезатиме різниця між обома полами щодо ваги та росту, згодом навіть щодо самих полових ознак. На кожний випадок провідна роля мужчин скінчиться.

Вельмишановний учений не означив точніше часу, коли жіноцтво перебере від нас усю владу. Дуже можливо, що найближчим біольогічним конгресом у Ню Йорку проводитиме вже жінка проф. Ковея, як проводить уже нині неоднім професором — дома. Але пересторога ясна: „Панове мужчини! Тримайтеся покищо із своєї влади, що тільки можете! Коли вже не міністерські портфелі — то бодай власні, у кишені!"

•

Про сумну долю, яка чекає світ, мусіла читати вже неодна японська пара, що недавно брала шлюб у Гондо. Вона вибралась на шпиль місцевого кратеру і там казала себе звінчати. Для гостей вибудували окрему хатинку і кожного з них тягнули шнурами по схилах вулькану. Вулькан поводився дуже спокійно. Японська преса остерігає своїх земляків, щоб не наслідували сміливців, пишучи, що вже і само подружжя — вульканічного походження.

•

Грецька преса приносить одну звістку, яку повинні би використати деякі редактори деякої католицької преси, що залюбки лаються і з діявольською насолодою, забуваючи про науку Христа, обкидують своїх противників болотом. В Атенах, в одному вічному льокалі, йдуть щовечора змагання у — лайках. Дві особи з публики стають проти себе і ганьблять себе; хто скаже найсильнішу лайку, той дістає нагороду. При цьому істнує одно застереження: лайка мусить бути така, щоб противник не мав підстави до образи ані скарги.

Як це можна зробити? Наприклад панові Арамісові або Мохові з „Нової Зорі" можна сказати: „Те, що ви виписуєте на людей, зовсім виправдує той погляд, який всі чесні та характерні люди мають про вас віддавна".

•

Якщо ми вже при „Новій Зорі", то мусимо признати, що у своєму числі з 9. лютого вона побила один із найбільших репортерських і технічних рекордів світової преси. На 1-ій сторінці під сенсаційним заголовком „Уліпшення в „Новій Зорі" читаємо: „В сім числі „Нової Зорі" зачинаємо печатати (!) „Розважування (це значить по нашому „веселу забаву"!) над правдами й обовязками християнина" пера Р. Челлонера, б. Апостольського Вікарія в Лондоні. Тих розважувань є 365... Будемо їх містити звичайно щодруге число..."

Це називається „уліпшення". Воно значно перевищує останній вичин того нюйоркського щоденника, що з нагоди свого 50-ліття видав число в розмірі трьох метрів висоти й 1 м. 25 цм. ширини.

Діоген Бочка.

Кенігсвустергавзен (1571) 9.00 Вес. поранок, 17.00 Муз. пополудне, 20.00 Вечір вес. пробоєвиків. **Кельн** (455,9) 9.30 Словно-муз. авдиція, 20.00 „Марта" оп. Фльотова, **Ляйпціг** (382,2) 11.00 Кантата Баха, 16.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 9.30 Камер. музика, 10.00, 14.00, 20.30 Легка музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Легка музика, 15.50, 17.00 Концерт орх. 20.00 Фестиваль Ліста, **Мілянo** (368,6) 13.40 Говр. програма, 20.35 „Ля Гедзінета делле розе" оп. Леонкавалло. **Рим** (420,8) 12.30 Солісти, 13.40 Легка музика, 17.00 Симф. концерт, 22.10 Танк. муз.

Понеділок, 10. лютого 1936.

Відень (506,8) 16.05 Солісти (Трер сопран), 20.00 Лістів фестиваль, 22.20 Баль у Цирера — розр. концерт. **Братислава** (298,8) 17.15 Соната д-моль Піхи, 20.45 „Копелія" оп. Деліберса, 21.40 Сп. рецитал і абою Карасевої. **Кошиці** (259,1) 17.15 Циг. музика, 17.40 Мадярська авдиція — спів, скрипка, 21.40 Пісні нордійських народів. **Мор. Острава** (269,5) 16.10 Концерт, 17.35 Дует на скрипку й альтівку, 18.10 Німецька авд., спів. **Прага** (470,2) 17.40 Концерт на обой і форт. **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт. 15.30 Спів, 18.30 Концерт симф. орх., 21.45 Камер. музика та поезія. **Гільверзум** (1875) **21.50 Українські пісні відсп. М. Вайда. Білгород** (437,3) 13.15 Арії та пісні, 16.20 Концерт, 17.10 Танк. музика. **Берлін** (356,7) 14.15 Фільм. мельодії, 17.00 Пісні Шумана й Леве (Вольф сопр.), 20.10 Весело й радісно. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00, 16.40 Музика, 20.10 „Проба в опері" оп. Льорцінґа, 21.00 Концерт. **Кельн** (455,9) 16.00 Діточі пісоньки, 20.10 Концерт. **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Камер. музика барока, 20.05 „Створення світа" орат. Гайдна. **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 16.50 Солісти. **Будапешт** (549,5) 17.00 Циг. музика, 18.20 Спів, 19.40 Концерт фільг. орх., 22.10 Легка музика. **Мілянo** (368,6) 11.30 Популярна музика, 17.15 Солісти, 13.10 Камер. музика, 20.35 Концерт із участю співачки Тоті даль Монте (сопран), 21.25 Концерт малого хору Академії св. Сесилії, 22.15 Танкова музика.

Вівторок, 11. лютого 1936.

Відень (506,8) 12.00 Концерт, 15.20 Концерт для дітей — скр. і форт., 17.20 Солісти — альтівка, форт., 18.00 Оповідання для всіх, 20.00 Карнавал у Відні — вес. муз. авд. (муз., спів), 22.10 Сп. рецитал. **Братислава** (298,8) 17.50 Два фортепіяни. **Брно** (325,4) 18.30 Пісні Інджіха. 21.20 Концерт клюбу моравських композиторів. **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, 18.10 Нім. авд. — арії, романси, 19.40 Шлеські нар. пісні. **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.20 Грігові пісні, 18.20 Твори Корнавта (Франк-Свобода спів), 20.50 Концерт. **Париж** (1648) 19.15 Концерт, 17.00 Спів, 21.45 Беранже — словно-муз. авд. **Білгород** (437,3) 16.30, 20.30 Спів, 19.50 Скрипка. **Берлін** (356,7) 14.15 Весела всячина, 16.00 Живучі композитори — концерт солістів, форт. тріо, 17.00 Форт. музика на 4 руки. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Популярна музика, 17.50 Соната а-дур Шуберта, 20.10 Танк. музика. **Ляйпціг** (382,2) 16.20 Концерт солістів — скрипка, віольончеля. **Мінхен** (405,4) 14.00 Популярна музика, 16.50 Авдиція для любителів скр. музики, 17.10 Спів. **Будапешт** (549,5) 12.05 Вок. концерт, 18.30 Сп. рецитал, 19.10 Концерт, 22.40 Концерт оп. оркестри. **Мілянo** (368,6) 11.30 Популярна музика, 20.35 „Сирано де Бержерак" оп. Альфано. **Рим** (420,8) 12.30 Вибір пісеньок, 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 9. лютого 1936.

9.00 Ранішня авдиція, 10.00 Моцартова хвилина з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр огляд, 12.15 Симф. поранок; у перерві в 13.00 Театр Уяви „Чорна жінка зі сонетів" одноактівка Б. Шова, 14.00 „Ганька" фрагм. із пов. Р. Тушовського „Спека", 14.20 Перша дія з „Богеми" Пучініа (солісти й орх.), 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Рільнича скринька, 15.25 Популярна музика з гр. пл., 15.45 Гутірка: Хочемо боронитися, 16.00 Для ст. дітей: Хвилина питань, 16.15 Бетовен: Серенада оп. 25. на флет, скрипку й альтівку, 16.45 Концерт хору, 17.00 Рекляковий концерт, 17.15 Ем. Кальман: Попурі з оп. „Княжна чардаша" та „Графиня Маріца", з гр. пл., 19.40 Спортові вістки, 19.45 Літературні новини, 20.00 Свято маринарки: промова, хор, 20.45 Вийнки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Подорожуймо На Гавайських островах, 21.45 Авдиція роздачі дешет бідним дітям, 22.00 Танк. музика з гр. пл., 22.30, 22.35 Репортаж із Гарміш-Партенкірхен, 23.00 Танк. муз., орх.

Понеділок, 10. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Китиця Ів. Штравса з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Музика з гр. пл., 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Листи" весскеч И. Ін. Кращевського, 16.45 Молодь говорить про себе: Про товаришування та подружжя, 17.20 Форт. рецитал, 17.50 Тайни й дива регенерації, 18.00 Із поезій них пісень Ст. Невядомського, 18.30 „Прийшли до Вефлеєму циган із ведмедем" оповід. для дітей, 18.40 Сільна рерум, 18.55 Господарська гутірка, 19.05 Авд. морської ліги (пісоньки, рецитація, діяльог), 19.30 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Промова віцепрем. Квятковського з нагоди свята моря, 20.00 У карнавалі — гр. пл., 20.25 Трансм. з Будапешту: Фрагмент симф. концерту, 21.30 Веч. денник, 21.40 Із сучасної Польщі, 21.45 Літер. вечір, 22.15 Танкова музика, орх.; у перерві в год. 22.30, 22.35 Репортаж із Гарміш-Партенкірхен.

Вівторок, 11. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Авд. для шкіл, 12.30 Легка музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Ріжні мельодії з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Зимові настрої — концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Великі та дрібні винаходи: Думаючі машини, 17.15 Рецитал альтовіоліста Шлеського в супр. фортепіяну, 17.50 Куток мови, 18.00 Олімпіяда тенорів, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільна рерум, 18.4 **Хор солістів при консерваторії муз. т-ва під дир. Юр. Кулачковського — Українські обрядові пісні.** 19.00 Бідермаєр у Львові — діяльог, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Спорт. вістки, 19.40 22.30 Репортаж із Гарміш-Партенкірхен, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт — орх., фортеп.; у перерві ок. 20.50 Веч. денник, Із сучасної Польщі, 22.35 Лікувальне пристосування вітамін (гутірка для лікарів), 22.50 Легар: Серенада — Фріц Крайслер із гр. пл., 22.53 Літературні хвилини, 23.10 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.21 75.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.25, 89.43, 89.07, Берлін 213.45, 213.98, 212.92. Голландія 359.75, 360.47, 359.03, Ню Йорк чеки 5.23, 5.24 і 1/4 5.24 і 3/4, Ню Йорк кабель 5.23 і 1/4, 5.24 і 1/2, 5.22, Льондон 26.26, 26.33, 26.19, Париж 35.01, 35.05, 34.97. Прага 21.96, 22.00, 21.92. Стокгольм 135.45, 135.78, 135.12, Швайцарія 173.10, 173.44, 172.76, Мадрид 72.60, 72.75. 72.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 8-го лютого ц. р. кооперативам платив за: франко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока від 28. XII. 1935	0·14	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·80	„

Тенденція на масло вдержана на молоко і сметану слаба, на яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 10. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, франко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	1·10	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	1.00	„
Індики, індички товсті І. кл.	1.10	„
Пантарки товсті І. кл.	1.15	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Оповістка.

„Карпатія" Товариство взаїмних обезпечень на життя у Львові подає до відома, що за дозволом Міністерства Скарбу Державного Уряду Контролі Обезпечень приступає до вальоризації обезпечень заключених у „Карпатії" перед днем 31. грудня 1918 р., на основах устійнених розп. През. Р. П. з дня 14. IV. 1924. Дз. Р. П. з 1925 р. ч. 30. поз. 213. про перечислення приватноправних зобовязань.

Вальоризації підпадають лише ті обезпечення, від яких премії були заплачені щонайменше за повні три роки. Обезпечення заключені на підкладі австрійських воєнних позичок не будуть вальоризовані. До вальоризації обезпечень мусять бути предложені: а) поліса, б) поквітування останньої вплаченої премії, в) метрику смерти, — якщо йде про вальоризацію обезпечення, що стало платне внаслідок смерти обезпеченого.

УПРАВА
„КАРПАТІЇ" Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові (Ринок ч. 38).

ОПОВІСТКИ.

Філія „Просвіти" в Тернополі розписує КОНКУРС на режисера аматорських гуртків і диригента хорів в одній особі. Оферти з поданням вимог слати на адресу Філії „Просвіти" в Тернополі, вул. Міцкевича 9. до кінця м. лютого 1936. Неприняті оферти лишаться без відповіди. — Виділ Філії.

КУПНО - ПРОДАЖА

Фортепіяни піяніна, продаж, наєм, купно, оказії. **Марецький,** Львів, Баторія 7. 898 12-13

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде модеділст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні, перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 11-12

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Солідну особу до ведення дому і господарки на селі, найрадше у священика можу поручити. Евгенія Сусодовська, Львів, ул. Тарновського ч. 14. партер.

РІЖНІ

Переклади (легалізація) англійські, французькі, німецькі, італійські, еспанські, румунські, чеські, мадярські. Менкес, Краківська 26. 1095 3-6

Власник крамниці, кавалір, шукає спільнички-дружини з капіталом кількох тисяч. Зголошення до „Діла" „Самітний".

ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення.

Громада Довге ад Підбуж випарендує від 50 до 200 моргів пасовиська під копальню нафти на дуже догідних умовах. Оферти вносити в залякованих ковертах до канцелярії Волосної Управи в Кропивнику Новім почта Східниця до дня 25. II. ц. р. до год. 12., коли комісійно отворить коперти.

Цією справою варто зацікавитись